

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ІНВЕСТУВАННЯ В АГРАРНІЙ СФЕРІ АПК

Є.О. Ланченко, аспірант*

Висвітлено основні теоретичні позиції й практично-методичні розробки моделі макроекономічного сприяння та формування інструментів організаційно-економічного механізму інвестування в аграрній сфері АПК. Виявлено і рекомендовано основні напрями активізації інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств через удосконалення складових державної аграрної політики.

Капітальні інвестиції, кредитування, інвестиційна політика, інвестиції, іноземні інвестиції, організаційно-економічний механізм інвестування, амортизація.

Організаційно-економічний механізм інвестиційного процесу в умовах ринкових відносин принципово відрізняється від традиційного в умовах адміністративно-командної економіки: державна система розподілу ресурсів поступається механізму переливу капіталу залежно від попиту і пропозиції, що якісно змінює структуру та джерела інвестицій. Проте без відповідного впливу держави інвестиційна діяльність протікає в'яло і в багатьох випадках неефективно, що і відбувається нині в сільському господарстві України. В зв'язку з цим актуального значення набуває розробка і впровадження дієвого механізму стимулювання інвестиційної діяльності аграрних підприємств, пошуку форм, методів і джерел залучення інвестицій, системне використання інвестиційних потоків на відновлення і вдосконалення матеріально-технічної бази, технології та організації виробництва продукції як ключові заходи в поживленні аграрної економіки.

Проблемам державного регулювання, формування і реалізації інвестиційної політики, становлення економічного механізму інвестиційної діяльності в сільському господарстві України присвячені наукові праці багатьох учених-економістів, зокрема К.С.Берестового, О.Г.Бобрової, О.А.Бондаренка, О.П.Бондарчука, С.О.Гуткевич, О.М.Дуфенюк, М.І.Кісіля, В.В.Ковальова, М.Ю.Коденської, Г.П.Лайко, О.М.Могильного, Г.М.Підлісецького, Г.В.Сеніної, А.В.Чупіса, В.С.Шебаніна та ін.

Питання інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств розглядалися в багатьох наукових працях, однак праксеологічні проблеми поліпшення інвестиційно-інноваційної і техніко-технологічної діяльності аграрних підприємств ще не мають остаточного вирішення. Тому наукова спрямованість у статті полягає в теоретичному обґрунтуванні й практично-методичній розробці моделі макроекономічного сприяння та формування інструментів організаційно-економічного механізму інвестування в аграрній сфері АПК.

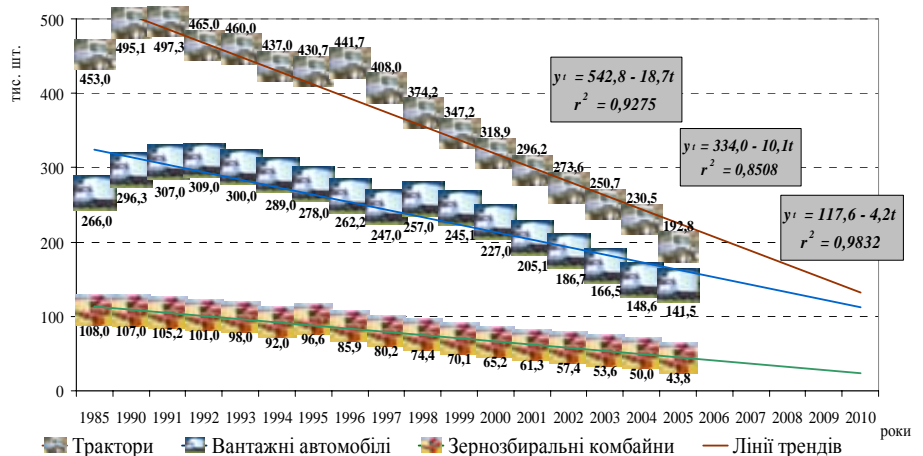
Під такою дефініцією як “механізм” прийнято розуміти систему, або спосіб, що визначає порядок певного виду діяльності, деяких ланок та елементів, що приводять їх у дію [5, с. 355], а також внутрішню будову, систему, сукупність станів і процесів, з яких складається звичайне явище [3]. В економічній літературі термін “механізм” часто використовується в поєднанні з означенням “економічний”, “організаційний”, “організаційно-економічний”, “господарський”, “ринковий” тощо, а в спеціальній літературі немає чіткого розмежування сфер застосування цих дефініцій.

Організаційно-економічний механізм інвестування в аграрній сфері АПК слід розглядати як систему організаційних, економічних, правових, управлінських і регулюючих дій, способів і процесів, які формують і впливають на порядок здійснення інвестиційної діяльності й протікання інвестиційних процесів у сільському господарстві, що приведе до досягнення очікуваних економічних, соціальних, екологічних та інших результатів.

Останні роки у сільському господарстві України були періодом становлення нових господарських відносин, побудованих на принципах приватної власності на землю і майно. В ході реформування на базі 11,3 тис. колективних сільськогосподарських підприємств було створено близько 60 тис. нових господарських суб'єктів. Проте обсяг сільськогосподарського виробництва у суспільному секторі аграрної економіки зменшився на 64,6 %, або з 75,7 млрд грн. у 1990 р. до 26,8 млрд грн. у 2005 р., а в господарствах населення – зріс у 1,4 раза (з 28,8 до 39,5 млрд грн.). Питома вага фермерських господарств у виробництві аграрної продукції становить лише 2-4 % і не впливає на загальний розвиток галузі.

У структурі випуску товарів і послуг за галузями економіки України частка сільського господарства зменшилась з 18,7 % у 1990 р. до 10,7 % у 2004 р. Спостерігається аналогічна тенденція зниження питомої ваги валової доданої вартості сільського господарства – з 25,5 % у 1990 р. до 12,1 % у 2003-2004 рр. Погіршуються результати фінансово-господарської діяльності аграрних підприємств, частка збиткових сільгоспідприємств збільшилася з 0,4 % у 1990 р. до 33,8-53,8 % у 2000-2004 рр. Як наслідок, загальмувався відтворювальний процес: вартість основних засобів сільського господарства з року в рік має тенденцію до зменшення: у 1990 р. вона становила 78 млрд крб., або 16,5 % від загальної суми по народному господарству, а за 2000-2004 рр. ця частка поступово зменшувалась із 11,7 % до 7,4 %, або з 96,6 до 77,3 млрд грн. Невтішною є прогнозована тенденція зменшення основних видів техніки (рис. 1).

Рис. 1. Тенденція кількості основних видів сільськогосподарської техніки в аграрних підприємствах України*

Починаючи з 1990-1991 рр. парк сільськогосподарської техніки невпинно зменшується. Провівши кореляційно-регресійний аналіз у часовому ряді, можна очікувати, що до 2010 р. кількість тракторів зменшиться до 132,2 тис. од., вантажних автомобілів – 111,8 тис. од., зернозбиральних комбайнів – 24,2 тис. од., що становитиме – відповідно 25,7, 37,3 та 28,0 % до технологічної потреби. Готовність техніки до відповідних сезонів польових робіт дуже низька:

* Джерело: Стат. щорічники України за 1995, 1996, 1997, 1998 рр.; стат. щорічники “Сільське господарство України” за 1999, 2001, 2004 рр.; стат. бюлетені за 2001, 2002, 2003, 2004 рр.; оперативні експрес-доповіді Держкомстату України; оперативні дані Мінагрополітики України; www.ukrstat.gov.ua.

тракторів – у межах 0,64-0,80; зернозбиральних комбайнів – 0,74-0,79; вантажних автомобілів – 0,66-0,75; іншої техніки – 0,64-0,75.

Крім того, збільшується ступінь зносу основних фондів аграрних підприємств: у 1990 р. – 26,1 %, а вже до кінця 2004 р. він перевищив 50 % (за експертними оцінками – 90 %), тобто виробничо-технічна база аграрних підприємств потребує нагального відновлення, що можна зробити через активізацію інвестиційних процесів у сільському господарстві.

За розрахунками науковців Інституту аграрної економіки УААН потреба в основних засобах оцінюється в 400-540 млрд грн., з них на оновлення машинно-тракторного парку аграрних підприємств на рівні технологічної потреби необхідно 150-200 млрд грн. [2]. Отже, дефіцит інвестиційних ресурсів очевидний.

Для матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств, пожвавлення аграрної економіки галузь потребує значних обсягів інвестицій. Проте рівень інвестування в аграрній сфері за останні роки залишається надзвичайно низьким (табл. 1).

1. Динаміка обсягів інвестицій в основний капітал в економіку України та у сільське господарство*

Показник	Рік					2004/ 1990, %
	1990 ¹	2000	2002	2004	на 01.07. 2005	
Інвестиції в основний капітал всього, млн грн.	55368	13955	37177,9	75714,4	30615,7	136,7
у т.ч., у сільському господарстві	11799	496	1854,1	3277,7	1184,5	27,8
з них іноземні інвестиції, млн дол. США	8,52	6,3	24,8	20,2	8,03	237,64
Частка інвестицій в основний капітал сільського господарства до загального підсумку, %	21,3	3,7	5,0	4,3	2,8	x
Обсяг капітальних інвестицій на 1 га сільськогосподарських угідь, тис. грн.	304,8	16,7	68,8	139,5	...	45,8

Примітка. ¹ у порівняних цінах 1996 р.;
² вперше зафіксовані в 1994 р.;
³ на 01.07.2005 р.;
⁴ 2004/1994.

Загальний обсяг інвестицій в основний капітал в економіку країни у 1990-2004 рр. зрівноважився, проте у сільському господарстві порівняно з 1990 р. він знизився: в 24 рази у 2000 р., у 6 разів – у 2002 р. та в 4 рази – у 2004 р. Обсяг капітальних інвестицій на 1 га сільськогосподарських угідь з 1990 р. до 2000 р. зменшився в 18,3 рази, або з 304,8 до 16,7 тис. грн., а починаючи з 2001 р. він має поступову тенденцію до збільшення (у 2004 р. – 139,5 тис. грн.), проте цей обсяг ще не досяг навіть 50 % рівня 1990 р.

Аграрний сектор посідає важливе місце в економіці України, тут виробляється 11-15 % валової продукції, 12-16% доданої вартості, однак на галузь припадає лише 3,7-5,0 % усіх інвестицій в економіку країни. Сільське

* Джерело: Стат. щорічники “Сільське господарство України” за 1999, 2001, 2004 рр.; стат. щорічники України за 2000, 2004 рр.; оперативні експрес-доповіді Держкомстату України; www.ukrstat.gov.ua.

господарство України разом з іншими складовими АПК забезпечує близько 30% валового внутрішнього продукту, зайнятість майже третини працюючого населення, виробництво 95 % товарів масового вжитку, утримання сільської поселенської мережі з 15 млн жителів, а отже потребує такої державної політики і підтримки, яка б забезпечила привабливість інвесторам, мотивацію для здібного “молодого” агроменеджменту, сприятливі умови життя та достойну оплату праці сільських жителів.

Верховною Радою України у січні 2001 р. було прийнято Закон України “Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001-2004 р.”[7], який визначив основні засади державної політики підтримки сільського господарства. Останнє визнано пріоритетною галуззю народного господарства і встановлено, що частка видатків державного бюджету на фінансування розвитку сільського господарства має бути не менше 5 %.

Щорічно обсяги підтримки сільськогосподарських товаровиробників за рахунок коштів державного бюджету збільшувалися, але так і не досягли передбачених 5% коштів до видатків державного бюджету (табл. 2).

2. Видатки державного бюджету, спрямовані на розвиток сільського господарства, млн грн.*

Показник	Рік				Усього
	2001	2002	2003	2004	
Видатки державного бюджету - всього	46569,6	53891,2	58692,5	81561,0	240714,2
у т.ч., спрямовані на підтримку сільського господарства	962,9	1752,4	2851,3	3107,4	8673,9
Питома вага, %	2,07	3,25	4,86	3,81	3,60

В Україні триває дискусія серед економістів, експертів, науковців, політиків стосовно “одержавлення” сільськогосподарської галузі. Безумовно, повернення до старої системи тотального втручання держави вже не буде, але і вільний (стихийний) ринок, що вже показав свою руйнівну силу, не може бути головним важелем аграрної політики. У розвинених країнах Заходу аграрний сектор є значною мірою одержавленим. Близько половини бюджету ЄС витрачається щорічно на субсидії фермерам, а рівень державної підтримки в структурі валового їх доходу в різних країнах коливається від 35 до 70 %. В Україні цей показник в 11 разів нижчий [9, с. 12].

Як зауважив Міністр аграрної політики О. Баранівський, за оцінками Світового банку рівень державної підтримки сільського господарства в Україні є практично найнижчим – 0,6 % від валового внутрішнього продукту, тоді як навіть у Білорусі цей показник становить 18 % [8].

Вітчизняний аграрний сектор нині є інвестиційно непривабливим, про що яскраво свідчить зниження інвестиційної активності сільськогосподарських підприємств, майже повна відсутність довгострокового

* Джерело: Про результати аналізу та перевірки ефективності використання коштів державного бюджету на виконання цільових програм підтримки сільськогосподарських товаровиробників у 2004 році – К.: Рахункова палата України, 2005. – Вип. 9.

банківського кредитування, залучення іноземних інвестицій та неефективна амортизаційна політика в АПК.

Аграрний сектор у 2000-2004 рр. займав у сегменті банківських кредитів лише 4,1-6,7 % (у 1990 р. – 40 %), проте спостерігається позитивна тенденція збільшення обсягів кредитування аграрних підприємств. Так, у 2000 р. було залучено 0,8 млрд грн. кредитних коштів, у 2002 р. – 2,6; у 2004 р. – 5,2 та в 2005 р. – 7,4 млрд грн., з яких понад 4,3 млрд грн. – за пільговими схемами. Загальна ж потреба українського села в кредитах становить близько 18 млрд грн. щорічно.

Невтішною є тенденція зменшення обсягів ліквідної застави – машин, обладнання, транспортних засобів, робочої та продуктивної худоби (рис. 2).

Рис. 2. Вартість майна аграрних підприємств, що може бути використане як потенційна застава*

Якщо вартість основних засобів і надалі знижуватиметься (середнє зниження за 2000-2004 рр. становить 14,4 %), то їх ліквідність для банків ставатиме все більш сумнівною і через 3-5 років можливості залучення кредитних ресурсів під заставу цих активів будуть мізерними.

Велика нерівномірність державної підтримки аграрних підприємств у 2004 р. підтверджується тим, що 40 % підприємств не мали такої підтримки (крім податкових пільг), 30 % отримали лише 3 % загальної суми підтримки, що становило менше 1 % до реалізованої ними продукції, а 6 % підприємств отримали 74 % суми підтримки, яка становила 10 % до реалізованої ними продукції. Здешевлення вартості кредитів отримали лише третина аграрних підприємств, а техніки – менше 10 %. Крім того, в більшості випадків бюджетні кошти перекачуються від виробників агропродукції через систему цін і тарифів до їх суміжників (партнерів і посередників) понад 2/3 обсягів підтримки [4, с. 44].

Неабияке значення у розширенні довгострокового кредитування аграрного сектора має розвиток іпотечного кредитування. Іпотека є одним із основних джерел інвестиційних ресурсів для сільського господарства в країнах з розвинутою економікою, оскільки там земля є високоліквідним фактором виробництва. Проте в короткостроковій перспективі іпотека сільськогосподарської землі в Україні навряд чи відіграватиме значну роль у забезпеченні кредитування сільськогосподарських підприємств. А основним

* Джерело: Стат. щорічник “Сільське господарство України” за 2004 рік.

чинником стратегічного розвитку іпотечних відносин мають бути насамперед підвищення ефективності аграрного виробництва та створення правових і економічних засад розвитку іпотеки в Україні як необхідних умов функціонування ринку землі.

Негативною ознакою інвестиційного клімату для зовнішніх інвесторів є малі обсяги внутрішніх капіталовкладень. Адже загальновідомо, що в країну з низьким рівнем внутрішнього інвестування не вкладатиме кошти й іноземний інвестор. З метою залучення іноземних інвестицій в аграрну сферу необхідно перш за все розв'язати проблеми макроекономічної, політичної та законодавчої стабілізації, проводити заходи щодо розвитку інфраструктури аграрного ринку.

Не слід очікувати значного збільшення іноземних інвестицій у разі вступу нашої держави до СОТ. Адже інвестиційній привабливості нашої держави серед майже 200 країн світу постійно відводиться 125-135 місце. Серед світових обсягів прямих іноземних інвестицій частка промисловорозвинутих країн становить 70 %, а країн, що розвиваються – до 30 %. За іншими оцінками, понад 90 % іноземних інвестицій не залишають меж розвинутих країн, що свідчить про неоднакову інтенсивність економічної глобалізації в різних частинах світу. Отже, зона інвестиційного й експортно-імпортного простору має тенденцію до звуження, а це означає, що з наростанням процесу глобалізації економіки конкуренція між державами щодо залучення інвестицій загострюватиметься [11, с. 98-99].

Як зазначив Президент України у своєму радіозверненні до українського народу 5 листопада 2005 року [12]: "... Вступ України до СОТ на 10% збільшить доходи України від торгівлі з іншими країнами. Український товаровиробник матиме доступ на світові ринки. Щорічне зростання валового внутрішнього продукту внаслідок приєднання до СОТ збільшиться на 1,9 %. Приєднання до світового елітарного клубу забезпечить приріст іноземних інвестицій щонайменше у 500 млн дол. США на рік". Проте ця сума незначна, адже, як свідчать дослідження, із загального обсягу іноземних інвестицій в аграрну сферу АПК спрямовується 1,8-2,9% їх загального обсягу, що склало б 9-15 млн дол. США, або 0,5% мінімальної щорічної потреби аграрного сектора в капітальних інвестиціях лише на технічне оновлення. Тобто, аргумент Президента України про збільшення потоку іноземних інвестиційних ресурсів та пожвавлення інвестиційної діяльності, зокрема в сільському господарстві, спростовується. А ризики занепаду аграрної галузі потенційно вважаються надзвичайно великими, особливо галузь тваринництва, яка знаходиться на рівні розвитку післяреволюційного і післявоєнного періодів.

Необхідно також зазначити, що коли йдеться про зменшення економічної підтримки сільського господарства в країнах ЄС та в ряді інших країн членів СОТ, то це не означає, що вона (підтримка) стала тут неістотною. Масштаби підтримки сільського господарства в країнах ЄС навіть на тлі її зменшення продовжують залишатися, з огляду на вітчизняну практику, величезними. Рівень підтримки вітчизняного сільського господарства значно менший за середній показник підтримки країн ЄС і зовсім є незначним за показником підтримки на 1 га ріллі (131 грн. на 1 га посівної площі, а на 1 га ріллі – 91,6 грн. проти 331 євро в країнах ЄС). Цю суму підтримки ЄС планує зберегти і на майбутнє, до 2013 року [1, с. 94-95, 98].

Ми поділяємо думку провідних учених-аграрників (В. Андрійчука, М. Зубця, В. Юрчишина), що механізм галузевої підтримки доцільно будувати за

двома каналами впливу: одну частину виділених коштів розподіляти на 1 га посіву (посадки) або на 1 голову тварин, другу – на одиницю виробленої продукції. Перевага такого способу підтримки полягає в комплексності її впливу на виробництво. З одного боку, це стимулюватиме збереження існуючих і закладку нових площ посівів та збільшення поголів'я тварин. З іншого боку, субсидування матричної одиниці продукції заохочуватиме до нарощування виробництва за рахунок інтенсивного фактора розвитку. Тому співвідношення між розміром виплат на 1 га ріллі (1 голову тварин) і на одиницю продукції слід змінювати залежно від стану розвитку конкретної галузі і насичення внутрішнього ринку продовольства. Даний механізм підтримки галузі в подальшому варто доповнити доплатами за якість продукції.

Власних і залучених інвестиційних ресурсів для оновлення основних засобів аграрної сфери недостатньо, іноземні інвестиції змінити ситуацію не можуть. Отже, необхідно поліпшувати організаційно-економічний механізм інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств, який би мобілізував усі внутрішні можливості для забезпечення розвитку аграрної економіки та створив умови для ефективного залучення інвестицій ззовні.

Питанням удосконалення організаційно-економічного механізму активізації інвестиційних процесів у сільському господарстві та їх державної підтримки нині приділяється багато уваги, що пояснюється насамперед зростаючими потребами в необхідних ресурсах для відновлення матеріально-технічної бази аграрної галузі, активізації інвестиційної діяльності.

На рисунку 3 схематично відображені найважливіші економічні зв'язки, які визначають організаційно-економічний механізм інвестування в аграрній сфері АПК. Він включає набір складових аграрної політики з формування інвестиційно-інноваційної спрямованості галузі, інфраструктури інвестиційного ринку, перелік суб'єктів і об'єктів інвестування, напрямів та інструментів активізації інвестиційних процесів у галузі. Важлива роль в організації інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств безперечно належить державі. Державна інвестиційна політика – це комплекс правових, адміністративних та економічних заходів держави, спрямованих на поширення й активізацію інвестиційних процесів чи їх гальмування. Аналіз світової практики інвестиційних процесів дає можливість виділити два типи державної інвестиційної політики: пасивну й активну. При першій – держава застосовує методи переважно правового й економічного характеру, обмежуючи безпосереднє адміністративне втручання в інвестиційні процеси до мінімуму, а при другій – усі методи і часто сама стає інвестором.

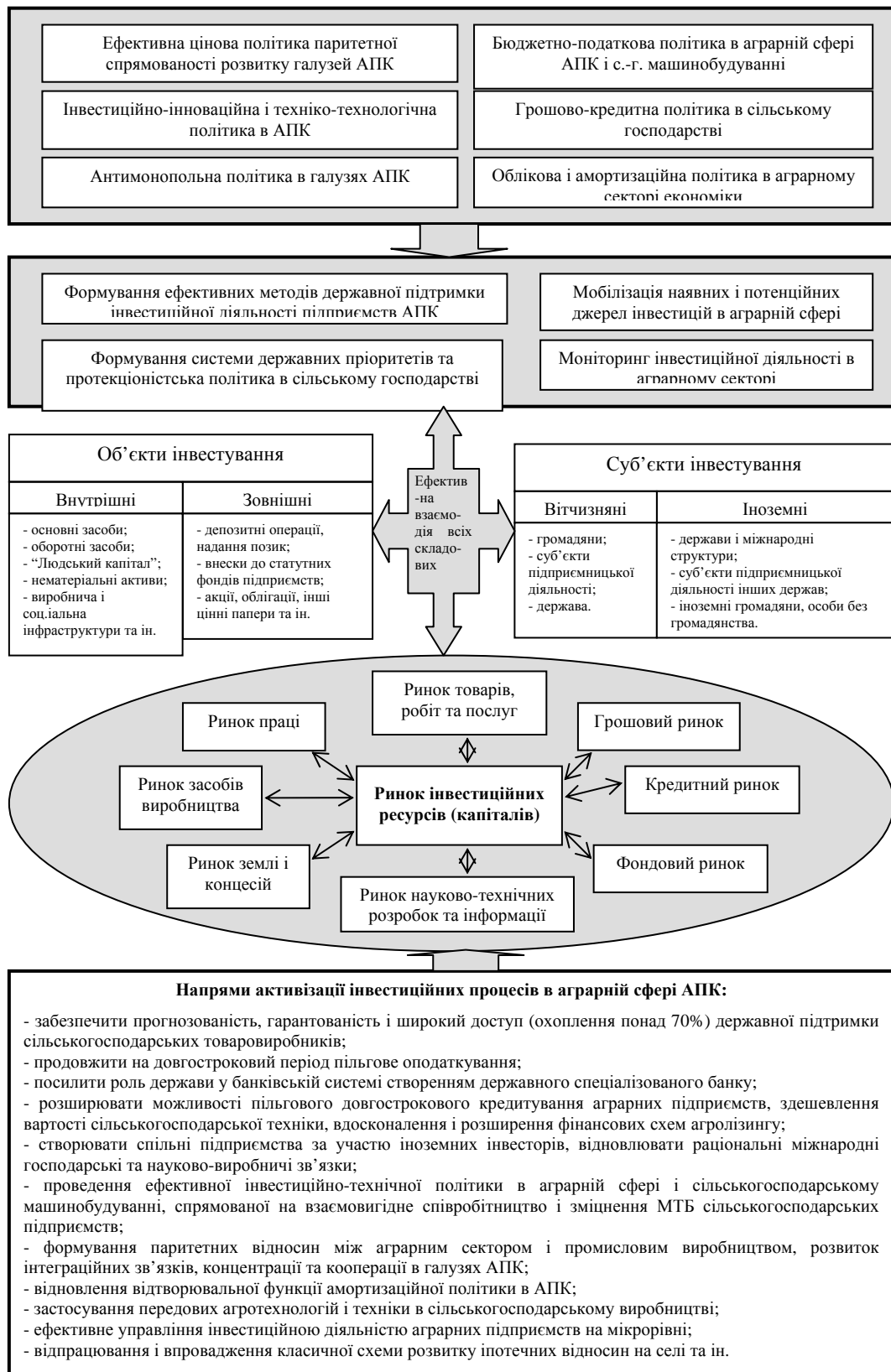

Рис. 3. Організаційно-економічний механізм активізації інвестиційних процесів в аграрній сфері АПК

В основу державного регулювання інвестиційної діяльності у сільському господарстві України мають бути покладені принципи активно-пасивного державного регулювання, вираженого в основному в державній фінансовій підтримці підприємств сільського господарства і машинобудування для АПК,

ціновій, антимонопольній, амортизаційній політиці, розвитку інфраструктури аграрного ринку, становленні іпотечних відносин тощо.

В АПК України слід реалізувати ідеологію інноваційного розвитку, яка б передбачала використання коштів, отриманих від інновацій, на повторні інновації, тобто забезпечити безперервність інноваційного процесу та нарощування його масштабів у перспективі. Розвитку науково-технічної та інноваційної діяльності сприяло б створенню галузевого інноваційного фонду [10].

Для поліпшення інвестиційного клімату в аграрному секторі економіки України необхідно:

- 1) забезпечити прогнозованість, гарантованість і широкий доступ державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників за бюджетними програмами;
- 2) дотримуватися вимог економічних законів, насамперед законів вартості, грошового обігу, пропорційності та ін.;
- 3) формувати інтегровані агропромислові підприємства і кооперативні об'єднання у сільській місцевості з метою зміни відносин, що виникають у процесі купівлі-продажу на вільному ринку, на відносини, сформовані при розподілі між ними доходу від реалізації продукції кінцевого споживання;
- 4) продовжити на довгостроковий період пільгове оподаткування аграрних підприємств, упровадити ефективний механізм амортизації основних фондів;
- 5) підвищувати ефективність сільськогосподарського виробництва, забезпечити зростання фінансових накопичень та їх трансформацію в інвестиції;
- 6) посилити роль держави у банківській системі створенням державного спеціалізованого банку (земельного, іпотечного, інвестиційного тощо), через який держава мала б регульовальний вплив на кредитний ринок і кредитні відносини в галузі агропромислового виробництва; виконувала іпотечні операції та вела операції із землею. Такий банк міг би брати активну участь у створенні мережі кооперативних банків, максимально наближених до аграрних виробників. Великий досвід є, адже донедавна в Україні функціонував державний агропромисловий банк "Україна". На увагу заслуговує й досвід Росії щодо створення важливого елемента кредитної інфраструктури на селі – Россільгоспбанку, який утворено в 2000 р. і знаходиться у власності уряду;
- 7) відновлювати раціональні міжнародні господарські та науково-виробничі зв'язки, створювати СП за участю іноземних інвесторів;
- 8) сприяти розвитку ефективної взаємодії науки і техніки;
- 9) надавати допомогу і створювати умови вітчизняним товаровиробникам, які експортують свою продукцію і вкладають інвестиції в аграрне виробництво, орієнтоване на випуск конкурентоспроможних товарів;
- 10) спрямовувати зусилля на підвищення рівня платоспроможності населення, як основного первинного суб'єкта формування джерела внутрішніх інвестиційних ресурсів, за рахунок істотного поліпшення мотивації аграрних працівників, підвищення їх продуктивності праці тощо. Адже рівень оплати праці в Україні у декілька десятків разів нижчий, ніж у промисловорозвинутих країнах, а в сільському господарстві він є найнижчим серед інших видів економічної діяльності (близько 50 % середнього рівня). Низький рівень оплати праці не забезпечує виконання нею жодної з її функцій

(відтворювальної, стимулюючої, розподільчої) і породжує на селі велику кількість соціально-економічних проблем.

Потрібно забезпечити перехід від спрощеної консервативної моделі змішаної економіки (від монетаризму) до соціал-реформістського, а з огляду на основні напрями економічної теорії – до кейнсіанства та інституціоналізму.

Новітні основи державної політики у бюджетній, кредитній, ціновій, регуляторній, страховій та інших сферах державного управління щодо стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції та розвитку аграрного ринку закладено у прийнятому Законі України “Про державну підтримку сільського господарства України” [6], який набрав чинності з 1 січня 2005 р. Потрібно лише реалізувати його правові норми на практиці.

Отже, маючи в руках такі вагомні важелі регулювання, як податкову, бюджетну, грошово-кредитну, антимонопольну, цінову та амортизаційну політику, держава має суттєво впливати на мотивацію розвитку інвестиційної діяльності в сільському господарстві. А виважена державна інвестиційна політика в аграрній сфері АПК мусить стати одним з найголовніших напрямів виходу з фінансової і матеріально-технічної кризи, в яку потрапила українська аграрна економіка.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрійчук В.Г., Зубець М.В., Юрчишин В.В. Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти. – К.: Аграрна наука, 2005. – 140 с.
2. Білоусько Я.К., Питулько В.О., Товстопят В.Л. Державна підтримка техніко-технологічного забезпечення аграрного виробництва // Економіка АПК. – 2005. – № 5. – С. 31-32.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови. – К.: Ірпінь: ВТФ “Перун”, 2001. – 1440 с.
4. Гайдуцький П.І. Про основні засади реформування системи державної підтримки сільського господарства та сільської території // Економіка АПК. – 2005. – №11. – С. 43-48.
5. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.2 / Редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2001. – 848с.
6. Закон України “Про державну підтримку сільського господарства” від 24.06.2004 р. №1877 (із зм.) // www.rada.gov.ua.
7. Закон України “Про стимулювання розвитку сільського господарства на період 2001-2004 років” від 18.01.2001 р. №2238 (із зм. і доп.) // www.rada.gov.ua.
8. Запаморочення від успіхів немає // Товариш. – 2005. – №76(763). – С. 4.
9. Кириленко І.Г. Аграрна реформа в Україні: надбання, проблеми // Економіка АПК. – 2005. – № 5. – С. 8-14.
10. Кісіль М.І. Тенденції і напрями активізації аграрного інвестиційного процесу // Економіка АПК. – 2002. – №4. – С. 66-71.
11. Могильний О.М. Державне регулювання аграрної сфери. – Ужгород: ІВА, 2005. – 400 с.
12. Радіозвернення Президента України Віктора Ющенка до українського народу // Урядовий кур’єр. – 2005. – №212. – С. 1-2.

ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ИНВЕСТИРОВАНИЯ В АГРАРНОЙ СФЕРЕ АПК

Е.А. Ланченко

Отражены основные теоретические позиции и практико-методические разработки модели макроэкономического содействия и формирования инструментов организационно-экономического механизма инвестирования в аграрной сфере АПК. Выявлены и рекомендованы основные направления активизации инвестиционной деятельности сельскохозяйственных предприятий посредством усовершенствования составных государственной аграрной политики.

Капитальные вложения, кредитование, инвестиционная политика, инвестиции, иностранные инвестиции, организационно-экономический механизм инвестирования, амортизация.

THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISM OF INVESTING IN THE AGRARIAN SPHERE OF AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX (AIC)

E. Lanchenko

Principal theoretical items and practically-methodical developments of the macroeconomic model for assistance and forming of the organizationally-economic mechanism' instruments of the investing in the agrarian sphere are reflected. Basic directions of the investment activity commencement of agricultural enterprises through the improvement of the state agrarian policy constituent are discovered and recommended.

Capital investments, crediting, investment policy, investments, foreign investments, organizational and economic mechanism of investing, depreciation.